

Доц. Георги Лозанов: Как да опазим децата от порно? То извира отвсякъде!

Автор: Албена Боянова

Скандалът около изложбата в Лувъра подмени силното послание, смята шефът на СЕМ

Шефът на СЕМ и преподавател по журналистика в СУ „Св. Климент Охридски“ доц. Георги Лозанов е една от колоритните личности в българското публично пространство. Преди 2 седмици той удари своеобразен рекорд - бе преизбран за 6-и мандат като председател на медийния регулатор. Потърсихме го по повод споразумението на СЕМ с кабелните доставчици да спрат безплатните излъчвания на филми с еротично съдържание, като стане задължително те да бъдат кодирани и да се предлагат срещу заплащане.

Доц. Лозанов, стана ясно, че СЕМ и всички кабелни доставчици сте се разбрали за спиране на свободния достъп до „програми за възрастни“, т.е. порното става платено, както би казал потребителят.

Естествено, по този въпрос се работи отдавна. Договорката ни с организацията на кабелните оператори е, че навсякъде тези канали ще бъдат платени и кодирани, освен там, където е технически невъзможно.

Всъщност открай време родителите спират достъпа на децата си до еротиката и порното, като сами кодират програмите.

Да, и това е правилно. Но заедно с това имаме съгласие с организацията на кабелните оператори, поне с по-големите, че кодът на подобни програми е задължителен. Но разпространението на порнография е под юрисдикцията на кабелния кодекс, а не на Закона за радио и телевизия.

Сигурно ли е, че кабелните оператори ще се съобразят със забраната?

СЕМ не допуска по нашия закон разпространяване на еротика и насилие преди 23 часа. Това обаче касае програмите, които са под наша юрисдикция - т.е. тези, които се произвеждат и регистрират в България. Тези порно програми, т.е. „програми за възрастни“, не са под българска юрисдикция и затова аз по частна инициатива потърсих диалог и съдействието на кабелните оператори, за да се въведе това кодиране. Ако се прецени, че това е порнография, те попадат под санкцията на Наказателния кодекс, който се прилага от СЕМ.

Всъщност целта на инициативата е най-после да спрат тв каналите да бъдат пошлости пред очите на децата. Тоест да се опази детската психика...

Точно така - целта е да предпазим децата. Това има връзка и със защитата на потребителите по принцип. Но всички тези ангажименти на СЕМ и правоприлагането е само по отношение на програми, регистрирани или лицензирани от СЕМ.

Но и филмите с насилие също увреждат психиката на децата. Там как се намесвате?

Е, въпрос на степен. Едно е една еротичен сцена в границите на художествената творба и друго са тези филми за възрастни, за които говорим.

Но тв екранът бълва купища долнопробни филми, които не се водят нито еротични, нито филми за възрастни, но са пълни с хард сцени. Предупредителното кръгче, което отбелязва годините, до които е неподходящо съдържанието, пък е твърде либерално - излиза, че 13-годишни може да гледат доста стряскащи кадри.

Това кръгче, за което говорите, не е пряко свързано със закона, който е категоричен, че еротиката и насилието на тв екрана са допустими само след 23 часа. Въпросът е СЕМ да прецени до каква степен конкретното произведение попада под тази санкция. Но има немалко наказателни постановления. Всъщност кръгчетата са насочени към родителите, то е в тяхна помощ - за да знаят и да предпазят детето си от неподходящото съдържание. Т.е. тези знаци са допълнително предупреждение, че е препоръчително детето да се пощади и предпази от кадрите във въпросния филм.

Но сякаш вече е трудно да преценим на колко години един тийнейджър е достатъчно зрял, за да не бъде смутен при деликатните кадри.

Обикновено филмите се съобразяват с децата в страните, в които са произведени. Гледани са от комисии, психолози. Според мен тези кръгчета, както ги наричате, са резултат на някаква експертна преценка по принцип. Тоест не мога да преценя каква еротика за каква възраст би могла да увреди здравето на детето. Когато имаме съмнения, влизаме веднага в диалог с Агенцията за закрила на детето и преценяваме.

Но всеки случай е конкретен и не може да се извади някаква обща мярка. Поначало да ви кажа, съвременните деца много по-рано се интегрират към културата на възрастните и са културни, или по-точно медийни акселерати. И телевизиите общо взето са най-невинната територия в съвременната визуална среда, в която се разпространяват какви ли не кадри.

Да, децата няма как да се опазят от порно клипчета или филми в интернет, където е напълно свободна територия и можеш да видиш всичко.

В мрежата се изисква много по-голяма активност от потребителя и затова телевизията е много по-охранявана територия. Разбира се, ние не можем да бъдем пуристи, все пак живеем в 2015 г. Но аз съм привърженик на това, че максимална свобода трябва да осигуряваме на възрастните, а на децата - максимална защита.

Каква глоба се предвижда за кабелен оператор, който наруши договорката и пуска порно кадри преди 23 часа?

Порно програмите, когато са от други държави и се препредават, ние не можем да ги глобим. Ако се пусне филм, лицензиран по българския закон, тогава санкционираме оператора или доставчика, че го е пуснал. Иначе единствената санкция в България се прилага, когато се установи, че се пуска порнография. Тогава се спазват разпоредбите на закона. Там вече прокурорите прилагат Наказателния кодекс. Иначе съдът може да поиска мнението на СЕМ, както се е случвало.

Доц. Лозанов, нека засегнем още една тема, която всъщност изпъкна като №1 в последната седмица - прословутата ни изложба в Лувъра и скандалът между хориста от „Йоан Кукузел" и министъра на културата Вежди Рашидов. Как вие гледате на случилото се?

Създаде се един скандал, който измести и подмени реалното отразяване на един важен културен факт - присъствието на България в този музей. Категорично не искам да влизам в този дебат, нито да заемам страна. Само ще отбележа, че и при двете страни съсредоточаването на интереса около политико-битовите подробности - тоест около

изложбата, от една страна, и непремерените приказки на министъра, от друга, са неприемливи.

Да, и хористът, и министърът реагираха нервно и остро.

Ако министърът не беше реагирал сега, всичко можеше да отmine като един жест на човек, който е недоволен от своето заплащане. Но сякаш много побългарихме случая в лошия смисъл на дебата и центърът на събитието изчезна.

Вежди Рашидов бе най-уязвим с изпуснатата реплика как ще даде на хориста 50 лева, за да млъкне. Вчера обаче той се извини.

Да, това определено беше непремерено. Да не говорим, че политиците са длъжни да претеглят всяка своя дума. Влезеш ли в институционална роля, това е положението. Макар че си давам сметка какво е изнервило министър Рашидов на фона на усещането, че е постигнал нещо значимо. Но независимо от това трябва да се спазва мярката и да не се нарушават човешки права. Явно той си даде сметка за тези неща.

Наистина случаят помрачи една уникална изява и много сериозна реклама на България в една от културните столици на Европа.

Не, не трябва да тълкуваме изложбата в Лувъра като реклама на България, защото поевтинява събитието. Това е един културен факт с голяма история и в този план трябва да бъде четен, а не в неговите конкретни употреби - политически, пиарски и други аспекти. Но в случая с изложбата имаше крайни реакции и така се подменят реалната информация и послание. Поначало ми се струва, че беше добре при отразяването на тази изложба или събитие да бъдат водещи чуждите материали.

Т.е. да се даде глас на медиите навън, защото тук веднага го пренасяме в собствената си предварителна драматургия на отношенията - политически, социални и всякакви, и изчезва събитието. Така да се каже, видяхме изчезването на една изложба тези дни откъм България. Трябваше повече да говорят чуждите медии. Спорно е дали трябва да бъдат водени журналисти, които да отразяват събитието при определени условия.

А вие отидохте ли да видите изложбата на тракийските ни царе?

Не, не отидох. И при ситуацията, която се разигра покрай откриването, още по-малко ме окуражава да пътувам. Не искам да продължа фалшифицирането на сюжета.